

„Aprob”
Şef adjunct al Direcţiei generale
urmărire penală
comisar-şef   Ruslan Ojog

**Raport privind rezultatele evaluării riscurilor de corupţie
desfăşurat în cadrul Direcţiei generale urmărire penală
şi organele de urmărire penală teritoriale,
subdiviziune specializată din subordinea
Inspectoratului General de Poliţie**

Cuprins:

Aspecte metodologice.	pag.1-2
I. Factori de risc interni sau organizaţionali.	pag. 2-7
1.1.Riscuri de corupţie interni.	pag. 7-10
II. Factori de risc individuali generaţi de carenţele climatului de integritate instituţională.	pag. 10 - 14
III. Factori de risc operaţionali.	
3.1. Analiza regulamentelor de activitate a subdiviziunilor Direcţiei generale urmărire penală examinate detailat la descrierea proceselor de lucru.	pag.15
3.1.1.Ordinul MAI nr. 349/2013 cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea şi funcţionarea Direcţiei generale urmărire penale.	pag.15 – 16
3.1.2. Ordinul IGP nr. 138 din 11.11.2013 cu privire la aprobarea Instrucţiunilor referitoare la organizarea activităţii de urmărire penală în cadrul IGP.	pag.16
3.1.3. Legea privind statutul ofiţerului de urmărire penală (Legea nr. 333/10.11.2006)	pag. 16 - 18
3.2. Deficienţe rezultate din analiza fişelor de post.	pag.18 - 20
VI. Recomandări pentru palnul de integritate şi a concluziilor.	pag. 20 -23

În conformitate cu prevederile pct. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 906 din 28.07.2008 cu privire la aprobarea Metodologiei de evaluare a riscurilor de corupţie în instituţiile publice, în perioada mai 2017- iulie 2018, Direcţia generală urmărire penală a asigurat desfăşurarea activităţii de evaluare a riscurilor de corupţie în cadrul Direcţiei generale urmărire penală şi subdiviziunile teritoriale ale acesteia, în baza dispoziţiei IGP nr. 165 din 24.05.2017.

Direcția generală urmărire penală (*abr.DGUP*) este o subdiviziune specializată a Inspectoratului General de Poliție (*abr. IGP*), cu statut de organ de urmărire penală ierarhic superior, cu autonomie procesuală din componența Inspectoratului General al Poliției, creat pentru a proteja persoana, societatea și statul de infracțiuni, de a efectua, în limitele competenței, urmărirea penală, inclusiv de a organiza implementarea prevederilor legislației penale, procesuale penale și altor legi în activitatea organelor de urmărire penală, de orice nivel.

Scopul procesului de evaluare a fost identificarea factorilor instituționali și a vulnerabilităților care favorizează sau pot favoriza corupția și elaborarea recomandărilor întru excluderea efectelor acestora.

Date fiind numeroasele amendamente la cadrul legal în domeniul anticorupție, fundamentat pe conceptul de integritate instituțională, profesională și personală, analiza riscurilor de corupție (reale sau potențiale) s-a realizat prin prisma posibilei atingeri aduse drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Și deși unul dintre obiectivele constituirii DGUP-ului este de a „spori climatul de siguranță a societății”, incidentele de integritate examinate în cadrul procesului de evaluare, reliefează încălcări a drepturilor și libertăților proclamate prin acte naționale, în special al dreptului la un proces echitabil, dreptului la informare, dreptului la libera exprimare, dreptul la un recurs efectiv și interzicerea abuzului de drept.

I. Factori de risc interni (organizaționali).

Evaluarea climatului de integritate instituțională s-a realizat în faza inițială pornind de la politicile naționale și sectoriale anticorupție, prevăzute de art. 5 al Legii nr. 325/2013 privind evaluarea integrității instituționale.

<i>Politicile naționale și sectoriale anticorupție</i>	<i>Deficiențe constatate</i>
Angajarea/promovarea în bază de merit și integritate profesională și evitarea favoritismului	<p>Deși legislația specifică ca ofițerii de urmărire penală au careva cerințe de angajare și promovare în funcție, pornind de la criteriile de integritate și reputație ireproșabilă, problema favoritismului și protecționismului este prezent și se datorează managementului defectuos.</p> <p>Aceste concluzii rezultă din răspunsurile oferite de angajații DGUP și subdiviziunile teritoriale la etapa chestionării, dar și de către manageri în cadrul interviului.</p>
Regimul de incompatibilități și restricții	<p>Și la acest compartiment, cadrul legal este unul complet și foarte explicit, dar necunoscut ofițerilor de urmărire penală ai DGUP-ului și subdiviziunile teritoriale.</p> <p>Ne cătând la faptul că, 21% dintre</p>

	<p>respondenți au menționat în cadrul chestionării precum că nu sunt familiarizați cu regimul restricțiilor și incompatibilităților de funcții. Aceste rezultate slabe sunt confirmate și de incidentele de integritate înregistrate în cadrul instituției.</p>
<p>Regimul declarării averilor și intereselor personale</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nu au fost stabilite careva probleme la capitolul depunerii declarației de avere și interese personale, deoarece au fost desemnate persoanele responsabile de actualizarea Registrului electronic și persoanele, care colaborează cu ÎS Centrul de telecomunicații speciale, în domeniul semnăturii electronice. • Fiecare subiect este responsabil să depună declarația în formă electronică până la 31 martie, purtând răspundere pentru nedepunerea acesteia sau depunerea cu întârziere. • Potrivit informației Direcției resurse umane, în Registrul privind colectarea declarațiilor de avere și interese au fost înregistrați 36 subiecți ai declarării averii și intereselor personale pentru perioada anului 2017, angajați ai DGUP. • Cât privește instruirile în domeniul declarării averii și intereselor personale, acestea nu au fost organizate la nivel de DGUP, dar desfășurate de Autoritatea Națională de Integritate la nivel de IGP, iar la aceste ședințe au participat doar persoanele responsabile de colectarea declarațiilor. • Cu referire la sancțiunile aplicate angajaților DGUP pentru nedeclararea sau declararea incompletă, reprezentanții DRU a IGP nu dețin o informație, astfel de evidență, respectiv, nu ne putem expune.
<p>Regimul declarării conflictului de interese</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Registre sunt instituite la nivel de DGUP și Inspectoratele de poliție teritoriale ale IGP. • Confundarea noțiunilor de „interese personale” cu noțiunea „conflictului de interese” (concluzii a interpretării chestionarelor).
<p>Regimul cadourilor</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Conform informației parvenite de la Serviciul achiziții și logistică, în Registrul de evidență a cadourilor nu sunt cadouri declarate de către angajații DGUP a IGP;

	<ul style="list-style-type: none"> • Conform informațiilor parvenite din subdiviziunile IGP se constată că registru de evidență a cadourilor este instituit în toate Inspectoratele de poliție. • Datele chestionarelor aplicate atestă că 27% dintre respondenții chestionați nu cunosc mecanismul declarării cadourilor, din care motiv nu sunt înregistrate în registrul cadourilor.
Denunțarea influențelor necorespunzătoare	<ul style="list-style-type: none"> • Registrul de evidență a influențelor necorespunzătoare este deținut de către SPIA a MAI, și IGP, fiind asigurată confidențialitatea datelor incluse în Registru; • Conform informației parvenite de la SPIA a MAI, în Registrul de evidență a influențelor necorespunzătoare au fost înregistrate 5 cazuri (în anul 2017) care se referă la ofițerii de urmărire penală. În anul 2018 nu sunt înregistrate careva cazuri de influențe necorespunzătoare; • În perioada anilor 2017-2018 nu au fost cazuri de expediere a denunțurilor spre examinare către CNA; • La capitolul denunțării influențelor necorespunzătoare a fost organizată o singură instruire, fiind instruiți 34 angajați.
Protecția avertizorilor de integritate	<ul style="list-style-type: none"> • Conform informației SPIA al MAI, în Registrul de evidență a avertizărilor despre posibilele ilegalități nu sunt înregistrate cazuri care se referă la ofițerii de urmărire penală (în perioada 2017 – mai 2018); • Nu există cazuri de avertizări de re-credință; • Nu sunt cazuri remise după competență spre examinare altor autorități competente.
Neadmiterea manifestărilor de corupție	<p>Conform informațiilor totalizate pentru anul 2017 - 3 luni 2018, în privința angajaților Direcției generale urmărire penală și subdiviziunilor de urmărire penală teritoriale au fost inițiate 14 cauze penale, dintre care pe corupere pasivă (art. 324 CP) - 5 cauze penale. În același context, trebuie menționate suplimentar și alte 5 cazuri de trafic de influență, o cauză penală privind abuzul de putere, 2</p>

	<p>cauze penale pe depășirea atribuțiilor de serviciu și o cauză penală pe neglijență în serviciu.</p> <p>Pe 2 cauze penale deja este adoptată o decizie definitivă, fiind aplicate sancțiuni pecuniare (2600 u.c. și 1500 u.c.) cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții, 4 cauze penale se află în judecată, 2 cauze penale au fost clasate în baza art. 275 pct. 3 CPP și restul 6 cauze penale, încă se află în gestiunea organului de urmărire penală, pe una din ele fiind emisă hotărârea de suspendare din funcție a ofițerului de urmărire penală.</p> <p>Cu toate că, potrivit datelor prezentate de SPIA alte 3 cauze penale au fost pornite de Procuratura Anticorupție, (o cauză penală – art. 324 Cod penal și 2 cauze penale – art. 326 Cod penal) nu se regăsesc în datele remise în adresa DGUP. Mai mult decât atât, din cauzele pornite de Procuratura Anticorupție în baza art. 326 Cod penal, una a fost ulterior clasată în baza art. 275 pct. 3 Cod procedură penală, din lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii, iar alta a fost remisă în instanța de judecată.</p> <p>Pe cel de al treilea caz, pornit în baza art. 324 Cod penal a fost efectuată în paralel și o anchetă de serviciu de către SPIA a MAI cu emiterea ordinului de suspendare din funcție a ofițerului de urmărire penală până la rămânerea definitivă a hotărârii de judecată.</p>
<p>Accesul la informații de interes public</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pe pagina web a Direcției generale urmărire penală sunt plasate informații în mod integral, cu actualizarea zilnică sau săptămânală a acestora. Asigurarea respectării accesului la informații de interes public este o acțiune stabilită expres pentru toate entitățile publice cu caracter permanent de implementare, potrivit pct. 10, pilonul II al Planului de acțiuni din Strategia Națională de Integritate și Anticorupție, pentru anii 2017-2020, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr. 56/2017.
<p>Etica și deontologia profesională</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Conform pct. 4 subpct.14) al Codului de etică și deontologie a funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne

	<p>(HG nr. 629 din 11.08.2017) unul din principiile pe care se bazează conduita funcționarului public este <i>prezumția de nevinovăție</i>, care în conținutul actului normativ nu este definit.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definirea acestui principiu o considerăm obligatorie, deoarece orice normă prevăzută în actele normative și legislative trebuie să fie clară. Mai mult decât atât, toate principiile reglementate în pct. 4) sunt definite, cu excepția pct. 14). • Pct. 33 prevede că "funcționarul care informează cu bună-credință despre comiterea actelor de corupție și a celor conexe corupției, a faptelor de comportament corupțional, despre nerespectarea regulilor privind declararea averii și intereselor personale nu poate fi sancționat disciplinar pentru aceasta și beneficiază de <u>măsuri de protecție, asigurate de conducătorul ierarhic superior și subdiviziunea specializată, după cum urmează:</u> <ol style="list-style-type: none"> 1) „<u>prezumția de bună-credință până la proba contrarie;</u> 2) <u>confidențialitatea datelor cu caracter personal;</u> 3) <u>transferul în condițiile legislației."</u> <p>Nu sunt bine definite măsurile de protecție ce se aplică funcționarului care sesizează despre actele de corupție. Nu este clar în ce măsură va putea conducătorul ierarhic superior să asigure măsurile de protecție.</p>
<p>Activitatea reprezentanților organului de urmărire penală (activitatea ofițerilor de urmărire penală și șefilor SUP din cadrul DGUP și subdiviziunilor teritoriale)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Începerea neîntemeiată a urmăririi penale; • Tergiversarea adoptării deciziilor sau lăsarea cauzei penale în nelucrare mai mult timp; • Efectuarea necalitativă a acțiunilor de urmărire penală; • Tergiversarea aplicării măsurilor asiguratorii pentru a favoriza înstrăinarea bunurilor bănuitului sau învinuitului; • Neinformarea la timp a părților despre adoptarea unor decizii procesuale sau necomunicarea stadiului urmăririi penale;

	<ul style="list-style-type: none"> • Anumiți ofițeri de urmărire penală admit întâlniri private cu părțile sau unele persoane terțe în afara sediului poliției sau în afara activităților procedurale; • Invitarea părților sau participanților la procesul penal fără a fi citați în scopul realizării unor „discuții,, neoficiale, inclusiv purtarea discuțiilor cu părțile de la telefonul mobil al ofițerului de urmărire penală; • Restituirea corpurilor delictive în lipsa deciziei procurorului sau fără încuviințarea acestuia; • Refuzul restituirii bunurilor fără statut procesual; înscenarea restituirii bunului prin convingere sau constrângere în baza unei recipise neautentice; restituirea sau restituirea parțială a bunurilor; tergiversarea transmiterii bunurilor la Serviciul Fiscal de Stat; ridicarea bunurilor sau valorilor ce nu au atribuție la procesul penal; • Exercițarea presiunilor asupra persoanei reținute pentru recunoașterea bănuielii; • Participarea altor polițiști la audierea părții vătămate, bănuțului sau martorului, fără a se face mențiuțnea respectivă în conținuțnul actului procedural; • Posibilitatea completării sau modificării actelor procesuale în lipsa unui mecanism transparent; • Accesarea datelor cu caracter personal; • Utilizarea resurselor personale ale părții vătămate sau altor persoane terțe în scopul realizării activităților procesuale, datorită asigurării insuficiente cu mijloace tehnico-materiale.
--	--

1.1. Riscuri de corupție interni:

(Analiza regulamentelor de activitate a subdiviziunilor DGUP, examinate detaliat la descrierea proceselor de lucru, precum și fișelor de post aferente funcțiilor analizate)

1. Nedeclararea cadourilor și intereselor personale, a conflictelor de interese nu sunt înregistrate nici o încălcare;

2. Nedenunțarea influențelor necorespunzătoare și a manifestărilor de corupție;

3. Angajarea sau promovarea în funcții sensibile sau de rang înalt a unor persoane cu o conduită precară, implicate în manifestări de corupție;

4. Abuzuri din partea managerilor subdiviziunilor teritoriale datorat, la repartizarea neuniformă și inechitabilă a atribuțiilor între organul de urmărire penală și organul constatat, deoarece absolut toate materialele și responsabilitatea revine ofițerului de urmărire penală.

5. Riscul favorizării unor ofițeri de urmărire penală în defavoarea altora, riscul dezinformării altor ofițeri. În acest context, este de remarcat faptul că SPIA are stabilită atribuția de a desfășura cercetarea de serviciu a angajaților din structurile MAI în cazul manifestărilor de corupție, analiza proporționalității cazurilor de corupție în care au fost implicați ofițerii de urmărire penală și sancțiunilor disciplinare dispuse în privința acestora diferă substanțial. De facto a fost efectuată doar o singură anchetă de serviciu cu suspendarea din funcție a ofițerului de urmărire penală până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești.

Recomandări:

Dat fiind faptul că responsabilitatea pentru asigurarea bunei guvernări revine în primul rând conducătorilor entității publice, DGUP înaintea unele recomandări orientate spre îmbunătățirea climatului de integritate instituțională și a cultivării climatului de integritate profesională a reprezentanților subdiviziunilor de urmărire penală, și anume:

1. Ajustarea actelor normative interne care reglementează activitatea grupului operativ de urmărire penală la prevederile Codului muncii. Persistă riscul încălcării legislației muncii și riscul creșterii fluctuației de cadre în subdiviziunile de urmărire penală;
2. Elaborarea procedurii operaționale de repartizare a cauzelor penale, sesizărilor și materialelor cu privire la infracțiuni. Pentru a reduce riscul ca unele sesizări și materiale referitoare la infracțiuni, inclusiv cauzele penale, să fie repartizate neuniform sau unor anumiți ofițeri (aproșiți conducătorului), care ar putea fi determinați să acționeze în detrimentul legii;
3. Elaborarea procedurii operaționale cu privire la coordonarea activității procesuale a ofițerului de urmărire penală și acordarea asistenței metodice. Confuzia dintre prevederile art. 56 alin. (5) Cod de procedură penală și prevederile art. 6 alin. (6), (7) Legii nr. 333/2006 creează riscul ca unii conducători ai organelor de urmărire penală, în special cei începători, să confunde atribuțiile lor procesuale, implicându-se nelegitim în activitatea de urmărire penală;
4. Elaborarea unei circulare cu privire la dispunerea efectuării urmăririi penale de către mai mulți ofițeri de urmărire penală. Există riscul unor confuzii în

- exercitarea atribuțiilor procesuale de către conducătorii subdiviziunilor de urmărire penală;
5. Elaborarea, după caz, a proiectului de modificare și completare a legislației în domeniu (Codului de procedură penală, Legea nr. 333/2006). Elaborarea instrucțiunii interdepartamentale cu privire la conlucrarea organului de urmărire penală cu organele procuraturii, pentru a nu crea confuzii în exercitarea atribuțiilor procesuale de către conducătorii subdiviziunilor de urmărire penală ierarhic superioare;
  6. Elaborarea unei circulare și expedierea în toate subdiviziunile de urmărire penală pentru a interzice practica contrară Ordinului interinstituțional nr. 190/332/349/126 din 02.08.2006 (modificat prin Ordinul nr. 19/130/180-O/68 din 12.04.2018), pentru a exclude cazuri de sustrageri sau descompletării mijloacelor de transport, implicit riscul ca IGP să achite sume considerabile pentru păstrare în cazul încetării urmăririi penale sau clasării procesului penal pe motive de reabilitare;
  7. Sesizarea Procuraturii Generale și Consiliului Superior al Procurorilor despre cazurile depistate de implicare a ofițerilor în activități procesuale improprii.
  8. Sesizarea conducerii IGP despre cazurile constatate de implicare a ofițerilor de urmărire penală în activități de pază a sediului poliției sau de menținere a ordinii publice;
  9. De elaborat proiectul dispoziției cu privire la înăsprirea controlului exercitat de către șefii Secțiilor de urmărire penală asupra procesului de începere a urmăririi penale (în special pe cauzele penale la baza cărora există un contract sau un proces civil în derulare sau soluționat);
  10. Elaborarea proiectului dispoziției cu privire la asigurarea controlului asupra efectuării la timp a acțiunilor de descoperire și prevenire a infracțiunilor;
  11. Elaborarea procedurii operaționale cu privire la controlul aplicării altor măsuri procesuale de constrângere;
  12. Elaborarea procedurii operaționale cu privire la controlul calității actelor procesuale ale ofițerului de urmărire penală;
  13. Elaborarea proiectului procedurii operaționale cu privire la asigurarea exercitării drepturilor părților în procesul penal;
  14. De elaborat proiectul Dispoziției prin care ofițerii de urmărire penală vor fi obligați să raporteze șefului nemijlocit despre toate întâlnirile cu părțile sau alți participanți ai procesului în afara sediului poliției;
  15. Elaborarea proiectului dispoziției șefului DGUP cu privire la înăsprirea controlului asupra ridicării, păstrării și restituirii bunurilor ridicate în cadrul procesului penal;
  16. Elaborarea proiectului dispoziției șefului DGUP cu privire la asigurarea respectării drepturilor bănuitului, învinuitului în procesul penal;
  17. De elaborat procedura operațională cu privire la asistarea ofițerului de urmărire penală pe parcursul audierilor;
  18. Instituirea, prin dispoziția șefului DGUP, a unui mecanism de control a activităților de modificare sau completare a actelor procedurale;

19. De întocmit proiectul dispoziției șefului DGUP privitor la înăsprirea controlului asupra activității ofițerilor de prelucrare a datelor cu caracter personal;
20. De elaborat o dispoziție din numele șefului DGUP cu privire la prevenirea cazurilor de corupere în activitatea subdiviziunilor de urmărire penală;
21. Angajarea și promovarea ofițerilor de urmărire penală în bază de merit și integritate profesională, evitarea favoritismului, pornind de la prevederile Legii integrității nr. 82 din 25.05.2017, dar și de la acțiunile nr. 1.1 și nr. 1.2 din Planul de acțiuni privind implementarea Strategiei de dezvoltare a Poliției pentru anii 2016-2020, aprobată prin HG nr. 587/2016.

II. Factori de risc individuali generați de carențele climatului de integritate instituțională:

Factori de risc individuali, sunt acele împrejurări care determină ofițerul de urmărire penală să acționeze contrar legii și să aibă un comportament corupțional. Identificarea factorilor de risc individuali s-a realizat în baza rezultatelor oferite de ofițerii de urmărire penală la etapa de chestionare și interviu, precum și din analiza incidentelor de integritate înregistrate și examinate în cadrul instituției în ultimii ani, de către Serviciul protecție internă și anticorupție a MAI, Direcția inspectare efectiv a IGP și anchetelor de serviciu inițiate și desfășurate în cadrul DGUP.

Lipsa de integritate, comportament coruptibil și tendința de implicare în manifestări de corupție a ofițerilor de urmărire penală din cadrul IGP sunt riscuri materializate în cadrul acestei subdiviziuni a poliției, confirmate de rezultatele incidentelor de integritate înregistrate în perioada anilor 2017 - 3 luni 2018 și anume:

- ❖ 5 cauze penale pe corupere pasivă (324 Cod penal), pornite de către Procuratura Anticorupție:
- ❖ 4 cauze penale pe trafic de influență (326 Cod penal), prima cauză penală – plângerea părții vătămate pe faptul că șeful Secției urmărire penală al Direcției de poliție a mun. Chișinău a primit prin intermediul unei persoane suma de 500 euro pentru a grăbi emiterea unei decizii pe o cauză penală aflată în gestiunea Secției pe care o conduce; a doua cauză penală pornită pe reținerea ofițerului de urmărire penală al SUP IP Buiucani de către angajații CNA, în baza cauzei penale pornite de Procuratura Anticorupție, fiind bănuțit de transmiterea mijloacelor bănești în sumă de 7000 euro, avocaților care au susținut că au influență asupra persoanelor publice din cadrul Institutului Național de Justiție, pentru facilitarea admiterii la examenele de probă scrisă/verbală, cât și admiterea/înmatricularea cu succes la studii. A treia cauză penală pornită pe faptului pretinderii și primirii sumei de 750 euro de către o persoană care susținea că are influență asupra ofițerului de urmărire penală din cadrul SUP IP Bălți, în gestiunea căruia se află o cauză penală pe faptul practicării ilegale a activității de întreprinzător. Acesta urma să determine ofițerul de

urmărire penală să adopte o decizie în favoarea bănuțitului și restituirea automobilului ridicat. A patra cauză penală pornită de către angajații CNA și reținerea ofițerului de urmărire penală al SUP IP Hîncești, bănuțit de estorcarea mijloacelor bănești în sumă de 1500 euro, pentru nerecunoașterea în calitate de bănuțit pe o cauză penală, pornită pe faptul conducerii mijlocului de transport în stare de ebrietate, de către un locuitor al s. Stolniceni, r. Hîncești. În aceeași zi, ofițerul de urmărire penală a depus un raport de autosesizare înregistrat în REI-1 al IP Hîncești, totodată anunțând telefonic SPIA al MAI și CNA, la linia fierbinte. În urma efectuării percheziției de către angajații CNA în biroul de serviciu al angajatului IP Hîncești, mijloacele bănești nu au fost depistate.

❖ 3 cauze penale privind abuzul de putere (327 Cod penal): prima cauză penală pornită pe săvârșirea de către persoane publice din cadrul SUP IP Buiucani, acțiuni care depășesc în mod vădit limitele și atribuțiile acordate prin lege ale persoanelor fizice; A doua cauză penală pornită pe ofițerul de urmărire penală care efectuând urmărirea penală pe cauza penală atribuită acestuia, a exclus din materialele cauzei penale ordonanța de punere sub învinuire emisă de procuror, demersul privind aplicarea măsurii preventive și un lăncișor cu pendantiv din aur, recunoscute corpuri delictive, cauzând părții vătămăte un prejudiciu de 6250 lei; A treia cauză penală pornită pe faptul neînregistrării de către ofițerul de urmărire penală a plângerii victimei pe un furt.

❖ 2 cauze penale pe depășirea atribuțiilor de serviciu și excesul de putere (328 Cod penal).

❖ o cauză penală pe neglijență în serviciu, pe faptul că ofițerul de urmărire penală al SUP IP Cantemir, având în gestiune o cauză penală, prin neîndeplinirea atribuțiilor de serviciu a cauzat daune în proporții mari intereselor părții vătămăte.

Pe 2 cauze penale deja este adoptată decizie definitivă fiind aplicate sancțiuni pecuniare (2600 u.c. și 1500 u.c.), cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții. Restul de 4 cauze penale se află în judecată, 2 cauze penale au fost clasate, în baza art. 275 pct.3) Cod de procedură penală, iar restul 6 cauze penale, încă se află în gestiune, pe una din ele fiind emisă hotărârea de suspendare din funcție a ofițerului de urmărire penală.

Potrivit datelor prezentate de Serviciul Protecție Internă și Anticorupție, alte 3 cauze penale au fost pornite de Procuratura Anticorupție, (o cauză penală – art. 324 Cod penal și 2 cauze penale – art. 326 Cod penal), acestea nu se regăsesc în datele remise în adresa DGUP. Mai mult decât atât, din cele pornite în baza art. 326 Cod penal, de către Procuratura Anticorupție ulterior, o cauză penală a fost clasată, în baza art. 275 pct. 3) Cod procedură penală, iar a doua cauză penală a fost remisă în instanța de judecată.

Pe cel de al treilea caz, pornit în baza art. 324 Cod penal a fost efectuată în paralel și o anchetă de serviciu de către SPIA a MAI cu emiterea ordinului de suspendare din funcție a ofițerului de urmărire penală până la rămânerea definitivă a hotărârii de judecată.

Datorită analizei incidentelor de integritate, au putut fi identificate tehnicile și tacticile utilizate de către ofițerii de urmărire penală la estorcarea bunurilor sau avantajelor necuvenite, valoarea mitei estorcate/primate și cele mai frecvente abateri constatate.

Printre **cele mai comune tehnici/tactici utilizate** de ofițerii de urmărire penală în vederea camuflării banilor primiți se enumeră:

- plasarea banilor între scaunele din față a automobilului;
- plasarea banilor într-un plic, în actele procesuale sau într-o coală de hârtie albă.

Valoarea mitei solicitate, negociate sau convenite dintre ofițerii de urmărire penală și victime sau persoana de la care se extorcă este de la 1500 lei până la 200000 euro.

Resurse umane necalificate și pregătite slab profesional, angajate în bază de favoritism, sunt alți factori de risc individuali remarcați atât de persoanele cu funcții de conducere din cadrul DGUP la etapa de interviu și adeveriți la etapa de analiză a incidentelor de integritate.

Criteriile minime de angajare se datorează fluxului continuu de cadre și insuficienței de personal, iar atribuțiile și împuternicirile largi acordate în virtutea funcției, creează premise optime pentru admiterea sau comiterea erorilor profesionale. Acest lucru este o consecință a necunoașterii de către ofițeri a legislației specifice domeniului de activitate, sau interpretării greșite a normelor legale și implicit a legislației anticorupție.

În argumentarea celor expuse supra, sunt și indicii încălcărilor de ordin procedural, admise de ofițerii de urmărire penală ai IGP în exercitarea atribuțiilor de serviciu, fie la etapa de documentare a proceselor penale, cât și la faza examinării cauzelor penale.

Trebuie remarcat faptul, că potrivit Strategiei de dezvoltare a Poliției pentru anii 2016-2020 și Planului de acțiuni privind implementarea acesteia, aprobată prin HG nr. 587/2016, creșterea calității resurselor umane în organele de poliție și a managementului polițienesc, este o prioritate pentru MAI. În acest sens, Planul de acțiuni stabilește ca sarcină pentru Minister și implicit pentru Inspectoratul General de Poliție, acțiuni concrete în vederea asigurării responsabilității și eficienței Poliției, atât la selectarea și promovarea personalului polițienesc, cât și în cadrul procesului de pregătire inițială și continuă a polițiștilor. Obiectivul 5 din Plan intitulat „zero toleranță față de corupție”, la fel stabilește pentru cele două instituții (MAI și IGP) scopul de a identifica domeniile vulnerabile prin prisma comiterii infracțiunilor de corupție, în vederea diminuării intervenției factorului uman.

Gradul de percepție a corupției de către societate, dar și sentimentul de nedreptate a angajaților de la locul de muncă, constituie la fel indicii clari a persistenței flagelului corupției la ofițerii de urmărire penală.

În cadrul evaluării s-au relevat conflicte de „competență” între Serviciul protecție internă și anticorupție al MAI și Direcția inspectare efectiv a IGP la inițierea și efectuarea anchetelor de serviciu în privința angajaților din organele de urmărire penală ale IGP, identificate în actele departamentale ale celor două structuri. Așadar, cele două structuri pot iniția și desfășura anchete de serviciu, diferită fiind doar sfera de subiecți a acestora (SPIA - în privința tuturor angajaților MAI, inclusiv pentru cei din instituțiile din subordine, IGP-ul pentru toți angajații din subordinea sa).

Este de remarcat că, SPIA are stabilită atribuția de a desfășura cercetarea de serviciu a angajaților din structurile MAI în cazul manifestărilor de corupție, analiza proporționalității cazurilor de corupție în care au fost implicați ofițerii de urmărire penală și sancțiunilor disciplinare dispuse în privința acestora diferă substanțial. De facto a fost efectuată doar o singură anchetă de serviciu, cu suspendarea din funcție a ofițerului de urmărire penală până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești.

Potrivit pct. 84 al HG nr. 409/2017 *„în scopul asigurării unei cercetări obiective, multilaterale și eficiente, precum și în cazul în care se constată că exercitarea atribuțiilor de serviciu de către funcționarul/funcționarii ale căror abateri disciplinare servesc drept obiect al anchetei de serviciu pot influența buna desfășurare a acesteia, prin ordinul angajatorului/ministrului sau al persoanei împuternicite de acesta, pe perioada anchetei de serviciu, funcționarul/funcționarii pot fi suspendați din funcție.*

În același context, pct. 88 al HG nr. 409/2013 stipulează: *„în cazul în care împotriva funcționarului este pornită urmărirea penală sau acesta a fost pus sub învinuire, are loc suspendarea provizorie din funcție în condițiile prevăzute la art.200 din Codul de procedură penală”.*

Ori, inițierea unei cauze penale nu exonerează, sub nici o formă, de răspundere disciplinară angajatul care a încălcat și normele disciplinare (art. 59 alin. (8) al Legii nr. 288/2016).

În aceste condiții, survin mai multe semne de întrebare: De ce au fost suspendați din funcție doar un ofițeri de urmărire penală în privința cărora s-a dispus pornirea urmăririi penale? De ce nu au fost cercetați disciplinar toți ofițerii de urmărire penală?

În vederea evitării unor asemenea împrejurări, aceste competențe „multiple” trebuie reglementate clar prin acte departamentale, cu stipularea expresă a împuternicirilor clare pentru fiecare subdiviziune în parte, pornind de la gravitatea sau tipul de abatere disciplinară comisă de angajații din structurile subordonate IGP-ului, precum și a mecanismului clar de sancționare.

Pe parcursul anului 2017 și 3 luni curent, doar 11 ofițeri de urmărire penală au fost sancționați și doar un caz sancționat cu retrogradare din funcție; 3 cazuri de sancționare cu mustrare aspră; un caz sancționat cu mustrare și două cazuri sancționate cu avertisment.

Aceste date sunt în descreștere, în comparație cu anul 2016, când au fost aplicate 11 sancțiuni disciplinare, inclusiv două cazuri de concediere. Același lucru

Îl observăm și la capitolul pornirii cauzelor penale în privința ofițerilor de urmărire penală. Potrivit datelor prezentate de Direcția inspectare efectiv în anul 2016 au fost pornite 22 cauze penale, comparativ cu 11 cauze penale în anul 2017.

Lipsa de evidență a etapei de desfășurare și a rezultatelor anchetelor de serviciu și dosarelor penale inițiate în privința angajaților IGP, în special a cauzelor de corupție, reprezintă o „muncă neterminată”.

Potrivit practicii existente, dacă angajatul poliției are intentat o cauză penală pe numele său, atunci, de regulă, nu se efectuează și anchetă de serviciu, întrucât în cazul clasării dosarului penal, angajatul contestă și sancțiunea disciplinară.

În acest sens, trebuie remarcat faptul că art. 59 alin. (8) al Legii nr. 288/2016 menționează expres: „*aplicarea sancțiunii disciplinare nu exclude răspunderea penală, contravențională sau civilă*” (se regăsește și în art. 55 din *Legea nr. 320/2012*). Astfel, încât clasarea unui dosar penal nu absolvă angajatul de răspundere disciplinară conform pct. 39 din HG nr. 409/2017, dacă fapta constituie și o abatere disciplinară. Cu toate acestea, conchidem că de fapt anchetele de serviciu se dispun și se efectuează selectiv, iar ofițerul de urmărire penală deși reținut sau bănuit într-un act de corupție sau acte asimilate corupției, continuă să activeze cu același succes.

În asemenea condiții survin **mai multe riscuri, unele chiar materializate:**

- exonerarea de răspundere disciplinară, pe motivul inițierii unei cauze penale, deși legea delimitează clar cele două categorii de răspunderi, în condițiile în care unele fapte ar putea să nu întrunească elementele constitutive ale unei infracțiuni sau contravenții, dar ar putea să reprezinte o încălcare a normelor de conduită;

- plasarea responsabilităților de a iniția și efectua anchetele de serviciu de la o subdiviziune la alta;

- riscul exercitării de presiuni asupra unor ofițeri de urmărire penală incomozi;

- inechitatea sancțiunilor disciplinare aplicate ofițerilor de urmărire penală pentru fapte similare.

Recomandări în vederea diminuării sau excluderii deficiențelor constatate:

1. Ajustarea cerințelor minime de angajare față de titularii funcțiilor publice din cadrul DGUP, pornind de la împuternicirile și atribuțiile de serviciu acordate acestora de lege și fișa postului, prin prisma cerințelor de integritate, profesionalism și experiență profesională, conform obiectivului nr. 1 din Planul de acțiuni privind implementarea Strategiei de dezvoltare a poliției pentru anii 2016-2020, aprobată prin HG nr. 587/2016;

2. Asigurarea obiectivității și imparțialității în cadrul anchetelor de serviciu, prin excluderea dublărilor de competență și a eliminării riscului pasării responsabilităților de la o structură la alta;

3. Organizarea și desfășurarea permanentă a instruirilor interne și externe, atât pe subiecte privind specificul de activitate al ofițerilor de urmărire penală din cadrul DGUP și subdiviziunile teritoriale ale IGP, cât și a tematicilor anticorupție, cu atragerea, la necesitate, a experților în domeniu, acțiuni prevăzute în pct. 12, 15, pilonul II al Planului de acțiuni din Strategia Națională de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017-2020, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr. 56/2017, precum și în obiectivul 1 și 5 din Planul de acțiuni al Strategiei de dezvoltare a poliției pentru anii 2016-2020, aprobată prin HG nr. 587/2016.

III. Factorii de risc operaționali - sunt acei factori de risc constatați la etapa de analiză a proceselor de lucru, ce se află sub controlul entității publice și pot fi înlăturați sau diminuați prin măsuri manageriale și o aplicare corectă a legislației.

Dat fiind faptul că, misiunea și scopul Direcției generale urmărire penală este de a proteja persoana, societatea și statul de infracțiuni, de a efectua, în limitele competenței, urmărirea penală, inclusiv de a organiza implementarea prevederilor legislației penale, procesuale penale și altor legi în activitatea organelor de urmărire penală, de orice nivel procesul de lucru examinat a vizat organizarea integrală a procedurii de control desfășurată de ofițerii de urmărire penală, examinată în mai multe etape, datorită specificului de activitate.

3.1 Analiza regulamentelor de activitate a subdiviziunilor DGUP, examinate detaliat la descrierea proceselor de lucru, precum și a fișelor de post aferente funcțiilor analizate:

3.1.1. Ordinul MAI nr. 349/2013 aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Direcției generale urmărire penală a IGP:

a) Prevederile cap.II, pct. 10 „atribuțiile DGUP,, de a acorda ajutor practic și metodic subdiviziunilor de urmărire penală subordonate la efectuarea urmăririi penale.

Deficiențele constatate:

În reglementările acestor norme constatăm o contradicție ce se referă la atribuția conducătorului organului de urmărire penală, conform art. 56 alin. (2³) Codului de procedură penală, acesta acordă doar asistență metodică la efectuarea urmăririi penale, iar conform alin. (7) art. 6) al Legii nr. 333/2006 și pct. 10 din Regulament, conducătorul organului de urmărire penală, cât și DGUP, în calitate de organ ierarhic superior, acordă atât asistență metodică, cât și ajutor practic.

Se recomandă: ajustarea pct. 10 din Regulament la prevederilor alin. (7) art. 6) din Legea nr. 333/2006, prin excluderea sintagmei „și ajutor practic,, de alt fel, există riscuri de încălcare a legislației în vigoare.

b) În cap. II, pct. 14 din Ordinul nr. 349/2013 ce face referire la drepturile DGUP, care solicită și verifică materialele cu privire la sesizarea organelor de urmărire penală, cauzele penale și alte materiale pentru a aprecia legalitatea și calitatea acțiunilor efectuate de către organele de urmărire penală, atât la examinarea sesizărilor cu privire la infracțiuni, cât și la efectuarea urmăririi penale.

Deficiențele constatate: se impune ajustarea pct. (14), cap. II din Regulamentul privind organizarea și funcționarea DGUP, astfel încât să corespundă legislației în vigoare. Acest Regulament, fiind un act normativ intern acordă drepturi care conform prevederilor legale sunt exercitate de către alte instituții. Există riscul de admitere a unor abuzuri din partea angajaților DGUP, manifestat prin solicitarea materialelor și cauzelor penale pentru control, inclusiv aprecierea legalității acțiunilor de urmărire penală efectuate.

c) La cap. III pct. (21) din Ordinul 349/2013, șeful DGUP are următoarele atribuții, printre care să de-a indicații cu privire la activitatea de urmărire penală a subdiviziunilor de urmărire penală subordonate, care sunt obligatorii pentru executare de către toate organele și ofițerii de urmărire penală din cadrul IGP.

Deficiențe constatate: se observă o neconcordanță între prevederile legale și actelor normative interne la capitolul indicațiilor cu privire la activitatea de urmărire penală.

Se recomandă: este necesar în primul rând de ajustat la Codul de procedură penală, deoarece pct. 18), alin. (2), art. 57 este în contradicție cu alin. (4) același articol. Ulterior, este necesar de a modifica prevederile alin. (6) art. 6) din Legea nr. 333/2006 și pct. 21 din Regulament. Neconcordanța acestor norme poate genera riscuri de abuzuri în serviciu și sancționarea angajaților.

3.1.2. Ordinul IGP nr. 138 din 11.11.2013 cu privire la aprobarea Instrucțiunilor referitoare la organizarea activității de urmărire penală în cadrul Inspectoratului General al Poliției al MAI prevede în cap. III, pct. 54) Secțiunea „*atribuțiile ofițerului de urmărire penală* – ofițerul de urmărire penală păstrează toate materialele și actele procedurale, referitoare la cauza penală, exclusiv în dosarul penal și le prezintă integral fără întârziere la control, la prima cerință a conducătorului organului de urmărire penală sau conducătorului ierarhic superior.

Deficiențele constatate: Reglementările interne oferă o mai mare rază de acțiune de cât prevederile legale, care în situația expusă condiționează obligativitatea ofițerului de urmărire penală să prezinte dosarul penal conducătorului organului de urmărire penală sau conducătorilor ierarhic superior.

Totodată, există contradicții între prevederile Instrucțiunii și alin. (9) și (10) art. 6 din Legea 333/2006, care menționează că cauzele penale se prezintă la control conducătorului de urmărire penală doar în baza sesizării procurorului care conduce urmărirea penală.

Se recomandă: Se impune modificarea pct. 54 din Instrucțiune și coordonarea acestuia cu prevederile legislației în vigoare. Precizăm că, Instrucțiunea vizată trebuie să prevadă posibilitatea verificării cauzelor penale, cu permisiunea procurorului care conduce cu urmărirea penală.

Necesitatea respectivă se impune a fi inclusă în actele normative deoarece, deseori, conducătorul organului de urmărire penală inițiază anchete de serviciu în privința ofițerilor, iar pentru a da o apreciere abaterilor, este necesar verificarea cauzei penale.

De asemenea, este de relevat faptul că, conform prevederilor Codului de procedură penală, conducătorul organului de urmărire penală exercită controlul

asupra efectuării la timp a acțiunilor de descoperire și prevenire a infracțiunilor, însă această activitate nu poate fi realizată fără a solicita materialele cauzelor penale pentru verificare și aprecierea efectuării la timp a acțiunilor.

Aceste neconcordanțe generează interpretări diferite, inclusiv comiterea unor abuzuri în serviciu din partea conducătorilor organului de urmărire penală sau conducătorilor ierarhic superior.

3.1.3. Legea privind statutul ofițerului de urmărire penală (Legea nr. 333 din 10.11.2006) care prevede în:

a) Art.1), alin. (2) stipulează că "nu pot avea calitatea de ofițer de urmărire penală angajații organelor de urmărire penală abilitați cu funcții de menținere a ordinii publice, de control sau de exercitare a activității operative de investigații, care au statut de persoane investite cu funcții de constatare a infracțiunilor, stabilit prin lege."

Art. 1) alin. (1) din Legea 333/2006 prevede că ofițerul de urmărire penală este persoana care, în numele statului și în limitele competenței sale, efectuează nemijlocit urmărirea penală în cauze penale și exercită alte activități prevăzute expres de lege.

Aceeași definiție este redată și în art. 57 alin. (1) Cod procedură penală.

Deficiențe stabilite: Această formulare are un caracter ambiguu, deoarece angajații abilitați cu funcții de menținere a ordinii publice, de control sau de exercitare a activității operative de investigații, care au statut de persoane investite cu funcții de constatare a infracțiunilor, nu sunt angajați ai organului de urmărire penală.

Noțiunea ofițerului de urmărire penală rezultă din prevederile alin. (1) art. 1) din Legea 333/2006, precum și în alin. (1) art. 57 Cod procedură penală, fiind persoana, care în numele statului și în limitele competenței sale, efectuează urmărirea penală în cauze penale și exercită alte acțiuni prevăzute expres de lege.

Mai mult decât atât, art. 266 Cod procedură penală prevede că "organul de urmărire penală al MAI efectuează urmărirea penală pentru orice infracțiune care nu este dată prin lege în competența altor organe de urmărire penală."

Totodată, conform art. 273 Cod procedură penală, organele de constatare sunt subdiviziunile constituite în cadrul MAI, SV, CNA, SIS s.a, investite cu atribuții de constatare a infracțiunilor și contravențiilor.

De asemenea, conform legii nr. 59 din 2012, activitatea operativă de investigație a fost substituită cu activitatea specială de investigație, care reprezintă o procedură cu caracter secret și/sau public, efectuată în scopul culegerii de informații necesare pentru prevenirea și combaterea criminalității, asigurarea securității statului, ordinii publice, apărarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor, descoperirea și cercetarea infracțiunilor.

Se recomandă: De substituit sintagma "angajații organelor de urmărire penală" cu sintagma "angajații organului afacerilor interne".

De asemenea, de substituit sintagma "activității operative de investigații" cu sintagma "activității speciale de investigație"

b) Totodată în art. 3 alin. (1) din Legea 333/2006 prevede că "în exercitarea atribuțiilor, ofițerul de urmărire penală este independent, se supune numai legii, indicațiilor scrise ale conducătorului organului de urmărire penală, ale procurorului și hotărârilor instanței de judecată, emise în limitele competenței lor și în conformitate cu legislația în vigoare."

Art. 6 alin. (6) din legea 333/2006 prevede că "indicațiile conducătorului organului de urmărire penală în cauzele penale se dau în scris ofițerului de urmărire penală sau, după caz, conducătorului organului de urmărire penală ierarhic inferior, poartă caracter obligatoriu și sînt executorii, cu excepția cazurilor în care au fost contestate imediat și au fost anulate de procurorul care conduce urmărirea penală sau de procurorul ierarhic superior. "

Conform art. 57 alin. (2) pct. 18), ofițerul de urmărire penală execută indicațiile scrise ale procurorului;

La fel, art. 57 alin. (4) prevede că "ofițerul de urmărire penală se supune prevederilor Codului de procedură penală și indicațiilor scrise ale procurorului și ale conducătorului organului de urmărire penală."

De asemenea, este de menționat că, art. 56 alin. (5) CPP, prevede că "conducătorul organului de urmărire penală nu are dreptul să dea indicații privind efectuarea acțiunilor procesuale, privind deciziile pe caz sau să se implice într-un alt mod în desfășurarea urmăririi penale."

Art. 56 alin. (4¹) CPP, prevede că dacă ofițerul de urmărire penală nu este de acord cu decizia sau indicația conducătorului organului de urmărire penală ori a procurorului privind efectuarea unor acțiuni de urmărire penală, ofițerul de urmărire penală o va contesta imediat,...

Problematicile stabilite: Din prevederile citate rezultă o neconcordanță între prevederile legale la capitolul executării indicațiilor de către ofițerii de urmărire penală. Pe de o parte, conform legii 333/2006 și art. 57 alin. (4) CPP, ofițerul de urmărire penală se supune indicațiilor scrise ale procurorului.

Din prevederile citate rezultă o neconcordanță între prevederile legale la capitolul executării indicațiilor de către ofițerii de urmărire penală. Pe de o parte, conform legii 333/2006 și art. 57 alin. (4) CPP, ofițerul de urmărire penală se supune indicațiilor scrise ale procurorului și conducătorului organului de urmărire penală, pe de altă parte, conform art. 57 alin. (2) pct. 18) CPP, ofițerul de urmărire penală execută indicațiile doar a procurorului.

Mai mult ca atât, conform alin. (5) art. 56 CPP, conducătorul organului de urmărire penală este lipsit de dreptul de a da indicații cu privire la acțiunile procesuale sau să se implice în desfășurarea urmăririi penale.

Se recomandă: Alin. (1) art. 3 din Legea 333/2006 urmează a fi modificat prin excluderea sintagmei "ale conducătorului organului de urmărire penală".

La fel, în vederea corelării prevederilor legale la capitolul respectiv, este necesar de exclus alin. (6) art. 6 din Legea 333/2006.

De asemenea, urmează de modificat și alin. (4) art. 57 din Cod procedură penală, prin excluderea sintagmei "și ale conducătorului organului de urmărire penală."

Concomitent, este necesar de revizuit prevederile art. 56 alin. (4¹) CPP, cu excluderea textului "conducătorului organului de urmărire penală ori a".

3.2 Deficiențe rezultate din analiza fișele de post:

Unul dintre standardele de control intern specifice factorilor de risc operaționali vizează atribuțiile, responsabilități și împuternicirile stabilite prin fișele de post ale angajaților entității publice.

Etapa de examinare și analiză a fișelor de post pornește de la prevederile actelor normative în vigoare care reglementează clar structura unei fișe de post. Astfel, conform Metodologiei cu privire la elaborarea, coordonarea și aprobarea fișei postului, aprobată prin HG nr. 201/2009, "fișa de post se elaborează pentru fiecare funcție publică, poartă un caracter nonpersonal și se aduce la cunoștința titularului funcției la data numirii în funcția publică". Ea are ca scop: delimitarea rațională a muncii în cadrul autorității publice, inclusiv stabilirea nivelurilor de ierarhizare. Nu sunt admise expuneri vagi și fără sens a sarcinilor, precum și folosirea unor expresii de tipul "exercită și alte sarcini stabilite de conducătorul subdiviziunii structurale sau al autorității publice".

Funcțiile potrivit statelor de personal:

1. Șef al DGUP
2. Șef adjunct al DGUP
3. Șef adjunct, șef al DEUPCE
4. Șef al DDCUP
5. Șef al DAPI
6. Șef adjunct al DEUPCE
7. Șef al SUP pe linia CO
8. Șef al SUP a IP
9. Ofițer principal de urmărire penală pentru cazuri excepționale
10. Ofițer superior de urmărire penală pentru cazuri excepționale
11. Ofițer superior de urmărire penală

Recomandări:

1. **Se propune** ca în fișa de post a șefului adjunct, șef al DEUPCE a DGUP substituirea textului „Secției urmărire penală pe linia criminalității organizate și a Secției urmărire penală a infracțiunilor patrimoniale” cu sintagma „Direcției exercitare a urmăririi penale pe cauze excepționale”.

2. Conform Hotărârii Guvernului nr. 460 din 22.06.2017 pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.288 din 16 decembrie 2016 privind funcționarul public cu statut special din MAI, funcțiile vacante în cadrul IGP sînt ocupate prin concurs de către candidații care întrunesc condițiile de activare în funcțiile respective.

Împuternicirea în cauză poate fi un **risc de apariție a fenomenului de protecționism și de corupție**.

Se propune excluderea acestei împuterniciri și fișa postului.

3. Conform art. 56 alin. (2³) din Cod procedură penală "conducătorul organului de urmărire penală acordă ofițerilor asistență metodică la efectuarea urmăririi penale..."

Este necesar ajustarea fișei postului prin excluderea textului „și procesual”.

4. Conform art. 56 alin. (2³) din Cod procedură penală "conducătorul organului de urmărire penală acordă ofițerilor asistență metodică la efectuarea urmăririi penale..."

Este necesar ajustarea fișei postului prin excluderea textului "și procesual".

5. Conform art. 56 alin. (2³) din Cod procedură penală "conducătorul organului de urmărire penală acordă ofițerilor asistență metodică la efectuarea urmăririi penale..."

Ajustarea fișei postului prin excluderea textului "și procesual".

6. Șeful DDCUP nu poate organiza și desfășura ședințe cu efectivul DAPI. La necesitate, se pot organiza ședințe comune, cu participarea efectivului DAPI și DDCUP, pentru a se pune în discuție anumite subiecte sau probleme.

Se propune excluderea sarcinii 11.1.5 din fișa postului pentru șeful DDCUP.

7. Conform Hotărârii Guvernului nr. 460 din 22.06.2017 funcțiile vacante în cadrul IGP sânt ocupate prin concurs și sunt evaluați de o comisie special creată în acest scop.

Dacă în lipsa șefului DDCUP la comisia respectivă poate participa ofițerul principal de urmărire penală care exercită temporar atribuțiile șefului, atunci, ofițerul superior de urmărire penală și ofițerul superior pentru cazuri excepționale ai DDCUP nu participă la comisie și respectiv, nu participă la selectarea ofițerilor, conducătorilor și adjuncților acestora.

Se propune excluderea acestei împuterniciri din fișa postului pentru ofițerul superior de urmărire penală și ofițerul superior de urmărire penală pentru cazuri excepționale ai DDCUP.

IV. RECOMANDĂRI PENTRU PLANUL DE INTEGRITATE:

1. Obiectivul nr. I: Îmbunătățirea cadrului normativ în domeniu, precum și a mecanismelor de funcționare a acestuia:

1.1. Revizuirea actelor departamentale emise de MAI și IGP în vederea excluderii conflictelor de normă și formulărilor ambigui, contradictorii actelor normative și legislative în vigoare.

Ațiuni stabilite pentru DGUP:

1.1.1 Pornind de la deficiențele reliefate la capitolul „factori de risc interni” este necesar de elaborat și înaintat din partea DGUP-ului propuneri în vederea modificărilor ce se impun la pct. 10 din Regulamentul privind organizarea și

funcționarea Direcției generale urmărire penală a IGP, Ordinul nr. 349/2013, prin excluderea sintagmei „și ajutor practic,” și ajustarea lui la prevederile art. 6, alin. (7) din Legea nr. 333/2006;

1.1.2 Înaintarea propunerilor de către DGUP în adresa IGP, în vederea modificărilor ce se impun la pct. 54 din Instrucțiunea referitoare la organizarea activității de urmărire penală în cadrul IGP, Ordinul nr. 138 din 11.11.2013 și concordarea acestuia cu prevederile legislației în vigoare.

2. Obiectivul nr. II: Consolidarea climatului de integritate instituțională:

2.1. Elaborarea mecanismelor și/sau procedurilor interne explicite privind politicile anticorupție.

Acțiuni stabilite pentru DGUP:

2.1.1. Elaborarea procedurii operaționale de repartizare a cauzelor penale, sesizărilor și materialelor cu privire la infracțiuni. Pentru a reduce riscul ca unele sesizări și materiale referitoare la infracțiuni, inclusiv cauzele penale, să fie repartizate neuniform sau unor anumiți ofițeri (aproțiați conducătorului) care ar putea fi determinați să acționeze în detrimentul legii;

2.1.2 Elaborarea procedurii operaționale cu privire la coordonarea activității procesuale a ofițerului de urmărire penală și acordarea asistenței metodice;

2.1.3 Elaborarea unei circulare cu privire la dispunerea efectuării urmăririi penale de către mai mulți ofițeri de urmărire penală;

2.1.4 Elaborarea instrucțiunii interdepartamentale cu privire la conlucrarea organului de urmărire penală cu organele procuraturii, pentru a nu crea confuzii în exercitarea atribuțiilor procesuale de către conducătorii subdiviziunilor de urmărire penală ierarhic superioare;

2.1.5 Elaborarea unei circulare și expedierea în toate subdiviziunile de urmărire penală pentru a interzice practica contrară Ordinului interinstituțional nr. 190/332/349/126 din 02.08.2006 (modificat prin Ordinul nr. 19/130/180-O/68 din 12.04.2018), pentru a exclude cazuri de sustrageri sau descompletării mijloacelor de transport, implicit riscul ca IGP să achite sume considerabile pentru păstrare în cazul încetării urmăririi penale sau clasării procesului penal pe motive de reabilitare;

2.1.6 Sesizarea Procuraturii Generale despre cazurile depistate de implicare de către procurori a ofițerilor în activități procesuale improprii.

2.1.7. Sesizarea conducerii IGP despre cazurile constatate de implicare a ofițerilor de urmărire penală în activități de pază a sediului poliției sau de menținere a ordinii publice;

2.1.8 De elaborat proiectul dispoziției cu privire la înăsprirea controlului exercitat de către șefii SUP asupra procesului de începere a urmăririi penale (în special pe cauzele penale la baza cărora există un contract sau un proces civil în derulare sau soluționat);

2.1.9 Elaborarea proiectului dispoziției cu privire la asigurarea controlului asupra efectuării la timp a acțiunilor de descoperire și prevenire a infracțiunilor;

2.1.10 Elaborarea procedurii operaționale cu privire la controlul aplicării altor măsuri procesuale de constrângere;

2.1.11 Elaborarea procedurii operaționale cu privire la controlul calității actelor procesuale ale ofițerului de urmărire penală;

2.1.12 Elaborarea proiectului procedurii operaționale cu privire la asigurarea exercitării drepturilor părților în procesul penal;

2.1.13 De elaborat proiectul Dispoziției prin care ofițerii de urmărire penală vor fi obligați să raporteze șefului nemijlocit despre toate întâlnirile cu părțile sau alți participanți ai procesului în afara sediului poliției;

2.1.14 Elaborarea proiectului dispoziției șefului DGUP cu privire la înăsprirea controlului asupra ridicării, păstrării și restituirii bunurilor ridicate în cadrul procesului penal;

2.1.15 De elaborat procedura operațională cu privire la asistarea ofițerului de urmărire penală pe parcursul audierilor;

2.1.16 Instituirea, prin dispoziția șefului DGUP, a unui mecanism de control a activităților de modificare sau completare a actelor procedurale;

2.1.17 De întocmit proiectul dispoziției șefului DGUP privitor la înăsprirea controlului asupra activității ofițerilor de prelucrare a datelor cu caracter personal;

2.1.18 De elaborat o dispoziție din numele șefului DGUP cu privire la prevenirea cazurilor de corupere în activitatea subdiviziunilor de urmărire penală;

2.2. Organizarea instruirilor ofițerilor de urmărire penală din cadrul DGUP-ului și subdiviziunilor teritoriale ale IGP pe tematici anticorupție, la următoarele compartimente:

Ațiuni stabilite pentru DGUP:

2.2.1 De elaborat un plan tematic de instruire a ofițerilor de urmărire penală din cadrul DGUP-ului și subdiviziunilor teritoriale ale IGP și realizarea acestuia, prin organizarea și desfășurarea permanentă a instruirilor, pe tematici anticorupție, cu atragerea la necesitate a experților în domeniu;

2.2.2 Solicitarea suportului DRU a IGP la selectarea formatorilor în domeniul anticorupție;

2.2.3 Realizarea de către DGUP a activităților de instruire profesională a ofițerilor de urmărire penală din subdiviziunile teritoriale la capitolul respectării disciplinei de serviciu.

3. Obiectivul nr. III: Eficientizarea proceselor operaționale și sporirea controlului managerial, la următoarele compartimente:

Ațiuni pentru DGUP:

3.1. Finalizarea activităților de dotare integrală a DGUP-lui și subdiviziunilor de urmărire penală teritoriale cu mijloace tehnico-materiale.

3.1.1. Urmare a dotărilor tehnico-materiale considerabile a ofițerilor de urmărire penală, care au avut loc pe parcursul anilor 2016-2018, DGUP va efectua o analiză a necesarului actual de dotare;

3.1.2. Înaintarea propunerilor către conducerea IGP cu privire la dotarea integrală a ofițerilor de urmărire penală cu mijloace tehnico-materiale necesare realizării activității de urmărire penală.

3.2. Intensificarea controlului intern managerial, din partea conducerii DGUP-ului, la următoarele compartimente:

Ațiuni pentru DGUP:

3.2.1 Efectuarea, după caz, în comun cu organele procuraturii a controalelor inopinate pentru a aprecia activitatea ofițerilor de urmărire penală din subdiviziunile teritoriale;

3.2.2 Efectuarea, după caz, de către DGUP a analizelor lunare/trimestriale/semestriale/anuale asupra activității subalternilor. O asemenea măsură va reprezenta un indicator în plus pentru persoanele cu funcții de conducere la aprecierea activității subalternilor.

4. Obiectivul nr. IV: Perfecționarea profesionalismului și imaginii poliției

4.1. Revizuirea fișelor de post a unor angajați ai DGUP – lui (ale șefului și șeful adjunct ai Direcției exercitare a urmăririi penale pe cauze excepționale, șefilor Secției urmărire penală pe linia criminalității organizate și Secției urmărire penală a infracțiunilor patrimoniale a DEUPCE, șefului Direcției dirijare și control al urmăririi penale, ofițer superior de urmărire penală/ofițer superior de urmărire penală pentru cazuri excepționale al DDCUP), prin excluderea atribuțiilor și împuternicirilor arbitrare, exhaustiv formulate și abuzive.

Ațiuni pentru DGUP:

4.1.1 Înaintarea propunerilor către IGP cu privire la inițierea procedurii de revizuire a împuternicirilor ce le revin din fișele de post al fiecărui angajat;

4.1.2 Sesizarea IGP în vederea excluderii din fișa de post a unor atribuții funcționale a ofițerilor de urmărire penală, în dependență de domeniul de activitate:

- a. ofițer superior de urmărire penală/ofițer superior de urmărire penală pentru cazuri excepționale al DDCUP;
- b. șefului Direcției dirijare și control al urmăririi penale;
- c. șefului și șeful adjunct al Direcției exercitare a urmăririi penale pe cauze excepționale,
- d. șefilor Secției urmărire penală pe linia criminalității organizate și Secției urmărire penală a infracțiunilor patrimoniale a DEUPCE.

**Ofițerul superior de urmărire penală
al DAPI a DGUP a IGP,
comisar**

Rodica Bostănică